

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci zložiteľky **F., a.s.** v likvidácii, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej JUDr. M., advokátkou Advokátskej kancelárie L. s.r.o., so sídlom v B., **o prijatie 25,23 € (760 Sk) do úschovy súdu**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 20 U 19/2007, na dovolanie zložiteľky proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 31. januára 2008 sp. zn. 11 Co 14/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave z 31. januára 2008 sp. zn. 11 Co 14/2008 **z r u š u j e** vo výroku, ktorým bolo uznesenie Okresného súdu Trnava z 31. augusta 2007, č.k. 20 U 19/2007-12 o zastavení konania potvrdené, a vec v rozsahu zrušenia vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Návrhom z 22. septembra 2006 sa zložiteľka domáhala, aby súd prijal do úschovy sumu 760 Sk, ktorú chcela zložiť za účelom splnenia jej dlhu voči príjemcovi A., bývajúcemu v T.. Uviedla, že jeho akcie vyhlásila za neplatné, predala ich a výťažok chce zložiť do úschovy súdu (§ 214 ods. 4 a 5 Obchodného zákonníka), lebo po tom, ako mu výťažok zaslala poštou, nebol adresátom prevzatý. Podľa jej právneho názoru ide tu o prípad, v ktorom ako zložiteľka (dlžníčka) nemôže splniť záväzok z dôvodu, že príjemca (veriteľ) je v omeškaní, lebo neprijal ňou riadne ponúknuté plnenie (výťažok).

Okresný súd Trnava uznesením z 31. augusta 2007 č.k. 20 U 19/2007-12 konanie zastavil, zložiteľke nepriznal právo na náhradu trov konania a rozhodol o tom, že zložiteľke sa nevracia súdny poplatok z návrhu na prijatie hnutelnej veci do úschovy. Konanie zastavil s poukazom na skutkové zistenie, že príjemca zomrel 25. mája 2000, teda ešte pred podaním návrhu na súd. Keďže príjemca v čase podania návrhu nemal spôsobilosť byť účastníkom

konania (§ 19 O.s.p., § 7 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka), konanie podľa § 104 ods. 1 O.s.p. zastavil. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Na odvolanie zložiteľky Krajský súd v Trnave uznesením z 31. januára 2008 sp. zn. 11 Co 14/2008 pripustil späťvzatie návrhu v časti o zloženie peňažnej sumy 200 Sk do úschovy, uznesenie súdu prvého stupňa v tejto časti zrušil a konanie v tejto časti zastavil; vo výrokoch, ktorými súdu prvého stupňa konanie zastavil a rozhodol o nevrátení súdneho poplatku za návrh na prijatie huteľnej veci do úschovy zložiteľke, rozhodnutie potvrdil a vo výroku o náhrade trov konania rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Konanie v časti o zloženie peňažnej sumy 200 Sk do úschovy zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu zložiteľkou (§ 208 O.s.p.). Potvrdzujúci výrok, ktorým súd prvého stupňa konanie o prijatie peňažnej sumy do úschovy zastavil, odôvodnil zhodne so záverom súdu prvého stupňa, keď mal za to, že strata spôsobilosti byť účastníkom konania na strane označeného príjemcu, než začalo konanie o úschove vytvára neodstrániteľnú prekážku konania (§ 103 a § 104 O.s.p.), pre ktorú treba konanie zastaviť. Rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval za správne aj v časti rozhodnutia o nevrátení súdneho poplatku z návrhu na začatie konania zložiteľke, nakoľko súd prvého stupňa postupoval v súlade s § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Výrok uznesenia súdu prvého stupňa o náhrade trov konania zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. pre nespreskúmateľnosť odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu, nakoľko v tejto časti nespĺňalo náležitosti v zmysle § 167 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 157 ods. 2 O.s.p.

Proti výroku rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Trnava z 31. augusta 2007, č.k. 20 U 19/2007-12 o zastavení konania o návrhu na prijatie do úschovy podala dovolanie zložiteľka. Namietala, že postupom súdov jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Na odôvodnenie opodstatnenosti dovolania uviedla, že až do prijatia peňazí do úschovy súdu je účastníkom konania len zložiteľ (§ 185b O.s.p.), preto nemali byť zohľadňované okolnosti na strane príjemcu. Jej návrh obsahoval všetky predpísané náležitosti a vyplývalo z neho dostatočne, že plnenie nie je viazané výlučne na osobu A.. Na prijatie peňazí do úschovy bolo postačujúce jej vyhlásenie o existencii niektorého z dôvodov uvedených v § 185a ods. 2 O.s.p., predmetný záväzok smrťou A. nezanikol a jediným spôsobom splnenia záväzku bolo uloženie peňazí do

úschovy súdu. Z týchto dôvodov žiadala, aby uznesenie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti bolo zrušené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátkou, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle § 239 O.s.p. platí, že dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ prvá veta O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd svojím uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa v časti, ktorou konanie o návrhu na prijatie do úschovy zastavil, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Aj vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd zakladajúcich tzv. zmätočnosť, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník

konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu zakladajúceho prípustnosť dovolania nie je významné samotné subjektívne tvrdenie účastníka o tom, že v konaní došlo k niektorej z týchto väd, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté vadou vymenovanou v § 237 O.s.p.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľka nenamietala a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Z týchto ustanovení preto prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní odnímajúci účastníkovi možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O takúto vadu ide aj vtedy, ak odvolací súd potvrdí uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení konania, hoci podmienky pre tento postup neboli splnené. Dovolateľka v dovolaní uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a tvrdila, že v konaní došlo k uvedenej vade.

V zmysle § 185b O.s.p. účastníkom konania je zložiteľ a po prijatí úschovy aj ten, pre koho sú peniaze, cenné papiere alebo iné veci určené. Po právoplatnosti uznesenia o prijatí do úschovy je účastníkom konania aj ten, kto uplatňuje právo na predmet úschovy.

Z citovaného zákonného ustanovenia teda vyplýva, že účastníkom konania pri rozhodovaní o návrhu na prijatie do úschovy je len zložiteľ. V tomto štádiu konania je pre súd významný iba obsah návrhu, preto nemôže vziať na zreteľ skutkové okolnosti, ktoré neboli uvedené v návrhu a ani neprichádza do úvahy, aby ohľadom splnenia podmienok pre prijatie úschovy prihliadal na niečo iné, než obsahujú tvrdenia navrhovateľa. Súd v tomto štádiu neskúma otázku spôsobilosti byť účastníkom konania osoby, v prospech ktorej má prijať

plnenie do úschovy za účelom splnenia záväzku podľa § 185a a nasl. O.s.p. Nedostatok tejto spôsobilosti nezakladá dôvod na zastavenie konania o návrhu na prijatie do úschovy (viď aj stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijaté na zasadnutí konanom 24. apríla 2008).

Za tejto vyššie uvedenej situácie, keď odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým bolo konanie o návrhu na prijatie do úschovy zastavené, je zrejmé, že zložiteľke bola znemožnená realizácia jej procesného práva na to, aby súd konal o jej návrhu a že teda v predmetnom konaní došlo k procesnej vade podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., zakladajúcej prípustnosť dovolania. Táto vada je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie zrušiť. Rozhodnutie, ktoré bolo vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť totiž považované za správne.

So zreteľom na to, že vo vzťahu k zložiteľke došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., existencia ktorej je vždy dôvodom pre zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia, dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu v dovolaním napadnutej časti a vec v rozsahu zrušenia vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. septembra 2009

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková